

KOMERCĒTIESĪBAS

Nr. 29

Sorainen Law Offices

Pärnu mnt. 15
10141 Tallinn, Estonia
Tel: +372-6 651 880
Fax: +372-6 651 881
Email: sorainen@sorainen.ee

Kr. Valdemara iela 21
LV-1010 Rīga, Latvija
Tel: +371 7 365 000
Fax: +371 7 365 001
Email: sorainen@sorainen.lv

Odminių g. 8
01122 Vilnius-1, Lithuania
Tel: +370-5 2685 040
Fax: +370-5 2685 041
Email: sorainen@sorainen.lt

Museokatu 9 B 17
00100 Helsinki, Finland
Tel: +358-9 4369 0840
Fax: +358-9 4369 0841
Email: sorainen@sorainen.com

EIROPAS SAVIENĪBA

MUITAS TIESĪBAS

Līdz šim Baltijas valstīs spēkā esošie muitas likumi, kas ietvēra muitas noteikumus un to piemērošanas procedūru, zaudēja spēku 2004. gada 1. maijā, kad spēkā stājās ES muitas likumdošana. Ir vesela virkne regulu, kuras satur muitas pamatnoteikumus attiecībā uz visām nepieciešamajām muitas procedūrām ES un kuras ir tieši piemērojamas ES, tajā skaitā, arī Baltijas valstīs. Šis kārtības pozitīvais aspekts ir, ka tagad gan Baltijas valstīs, gan citās ES dalībvalstīs būs identiskas muitas procedūras, neatkarīgi no valsts, no kuras preces tiks eksportētas vai valsts, kurā preces tiks importētas. Muitas procedūras nav mainītas būtiski, tomēr ir dažas papildus muitas procedūras, kuras pirms tam nebija pieejamas ne Igaunijā, ne Lietuvā. Kā piemēru var minēt iekšējā tranzīta procedūru, saskaņā ar kuru kopienas preces var tikt pārvietotas no vienas vietas uz otru kopienas muitas teritorijā caur trešo valsti, nemainot preces muitas statusu.

Papildus ES muitas likumdošanai visas trīs Baltijas valstīs ir pievienojušās arī Kopējā tranzīta konvencijai, kas nodrošina vienkāršotu preču tranzīta starp ES un Eiropas brīvās tirdzniecības asociāciju (*European Free Trade Association*) tiesisko regulējumu. Jaunie muitas likumi Latvijā, Lietuvā un Igaunijā tika pieņemti, lai saskaņotu tos ar jauno kārtību. Tā piemēram, Baltijas valstu vietējā likumdošana tika nomainīta, ieviešot Eiropas Padomes regulas 2658/87 (*Council Regulation 2658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff*) prasības. Viens muitas tarifs, kurš tiek ieviests ar regulu, tiek uzlikts precēm, kuras ievieš ES neatkarīgi no ieviešanas vietas. Pēc preču ieviešanas ES teritorijā tās vairs netiek pakļautas nekādiem preču kustības ierobežojumiem ES teritorijā.

Jāuzsver, ka ES tirgus aizsardzības politikas attiecībā uz ES iekšzemes precēm un produktiem iespaidā, tiks ieviestas augstākas muitas nodevas. Tā piemēram, pirms 2004. gada 1. maija Latvijā lielāka daļa rūpniecības preču netika apliktas ar muitas nodevām, bet tagad nodevas tiks ieviestas attiecībā uz daudzām precēm, kas tiks ieviestas no trešajām valstīm.

Tomēr, iespējams, vispozitīvākais un visvairāk gaidītais paplašinātās Eiropas aspekts ir, ka ES iekšējā tirdzniecībā nav atļautas nekādas iekšējās muitas formalitātes. Jebkādas muitas procedūras ir piemērojamas tikai importa un eksporta attiecībās ar trešajām valstīm.

Papildu informācija:

Jānis Taukačs

E-pasts: janis.taukacs@sorainen.lv

LATVIJA

APDROŠINĀŠANAS
TIESĪBAS

2004. gada 1. maijā stājies spēkā jaunais **Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums**. Saskaņā ar jauno likumu valsts vairs nenoteiks apdrošināšanas prēmiju apjomu. Tiek palielināts apdrošinātāja atbildības limits par personai nodarītiem zaudējumiem, un šis limits tagad ir noteikts līdz 250 tūkstošiem latu, bet par mantai nodarītiem zaudējumiem - līdz 70 tūkstošiem latu. Turklāt ir paredzēts, ka ceļa negadījuma rezultātā cietušās personas varēs prasīt kompensāciju arī par nemateriāliem zaudējumiem – sāpēm un ciešanām –, kas līdz šim nebija iespējams. Visbeidzot,

Atcelta prasība, ka
vismaz 1/2 valdes
locekļu jābūt
Latvijas
rezidentiem

Latvian Legal
Update tagad
lasāms arī krievu
valodā

Juridiskais birojs
“Petrovs un
Taukačs”
pievienojas
Sorainen Law
Offices Rīgā

jaunais likums paredz augstākus gājēju aizsardzības standartus, jo ceļa negadījuma rezultātā cietis gājējs varēs saņemt apdrošināšanas atlīdzību pat, ja negadījumu izraisījušā vadītāja vaina nebūs pierādāma.

Papildu informācija:

Gints Vilgerts

E-pasts: gints.vilgerts@sorainen.lv

KOMERCĒTIESĪBAS

2004. gada 21. maijā stājās spēkā svarīgi grozījumi **Komerclikumā**. Pašas būtiskākās izmaiņas ir šādas:

(1) Atcelta prasība, ka ne mazāk kā pusei valdes locekļu jābūt personām ar pastāvīgu dzīvesvietu Latvijā.

(2) Saskaņā ar iepriekšējo Komerclikuma redakciju akciju sabiedrības valdes sastāvā bija jābūt vismaz trim valdes locekļiem. Tagad valdes sastāvā var būt viens vai vairāki valdes locekļi. Ja sabiedrības akcijas atrodas publiskā apgrozībā, minimālais valdes locekļu skaits ir trīs.

(3) Agrāk, sagatavojot dokumentus reģistrācijas pieteikumam Komercreģistrā, statūti un dibināšanas līgums bija jāparaksta notāra klātbūtnē. Grozījumi paredz, ka turpmāk notāra klātbūtnē jāparaksta tikai reģistrācijas pieteikums. Tādējādi samazinās ar komercsabiedrību reģistrāciju saistītās izmaksas.

(4) Grozījumi precizē valdes un padomes locekļu tiesības jebkurā laikā atkāpties no amata. Līdz šim šādas tiesības bija tikai akciju sabiedrību valdes locekļiem. Rezultātā pat, ja sabiedrības ar ierobežotu atbildību valdes loceklis atkāpās no amata, šādu aiziešanu no amata nevarēja reģistrēt Komercreģistrā līdz attiecīgā akcionāru sapulces lēmuma pieņemšanai.

(5) Visbeidzot, sabiedrības statūtos vairs nebūs jānorāda komercdarbības veidi.

Papildu informācija:

Eva Berlaus-Gulbe

E-pasts: eva.berlaus@sorainen.lv

EKOLOĢISKĀS TIESĪBAS

Būtiski grozījumi likumā **“Par dabas resursu nodokli”** stājās spēkā 2004. gada 1. maijā.

Saeima 2004. gada 17. februārī pieņēma **Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likumu**, kas paredz, ka par transportlīdzekļiem, tos pirmo reizi reģistrējot Latvijas Republikā, jāmaksā dabas resursu nodoklis. Likuma “Par dabas resursu nodokli” iepriekšējā

redakcija neparedzēja šādu nodokļa objektu. Saskaņā ar jaunajiem grozījumiem transportlīdzekļa būvētājs, izplatītājs nodokli nemaksā, ja ir noslēdzis līgumu ar Vides ministriju par nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanu. Grozījumi likumā “Par dabas resursu nodokli” nosaka, ka, sākot ar 2004. gada 1. maiju, mainās dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība par videi kaitīgām precēm un produktiem, preču iepakojumu un radioaktīvajām vielām, kas tiek realizētas un izmantotas Latvijā pēc to ieviešanas no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Turpmāk par šiem objektiem nodoklis būs jāmaksā reizi ceturksnī tāpat kā iekšzemes ražotājiem.

2003.gada 18.decembrī Saeima pieņēma grozījumus likumā **“Par piesārņojumu”**, kas paredz, ka operatoram, kurš no iekārtas ir emitējis siltumnīcefekta gāzes un nav likumā **“Par piesārņojumu”** noteiktajā kārtībā nodevis emisiju kvotas, jāmaksā dabas resursu nodoklis. Likuma **“Par dabas resursu nodokli”** iepriekšējā redakcija neparedzēja šādu nodokļa objektu.

Papildu informācija:

Jūlija Jerņeva

E-pasts: julija.jerņeva@sorainen.lv

NODOKĻI

2004. gada 1. maijā stājās spēkā grozījumi likumā **“Par pievienotās vērtības nodokli”**. Grozījumi bija nepieciešami vairāku iemeslu dēļ. Likums **“Par pievienotās vērtības nodokli”** neparedzēja, kā piemērojams pievienotās vērtības nodoklis darījumiem Eiropas Kopienas iekšējā tirgū.

Likuma grozījumi:

1) nosaka to personu loku, kurām ir jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis darījumos Eiropas Kopienas iekšējā tirgū;

2) nosaka teritoriju, kurā ir piemērojams pievienotās vērtības nodoklis darījumiem Kopienas iekšējā tirgū;

3) nosaka stingrākas prasības pievienotās vērtības nodokļa rēķiniem;

4) nosaka citu dalībvalstu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu pienākumu reģistrēties Valsts ieņēmumu dienestā ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā;

5) precizē citas normas atbilstoši Eiropas Padomes 1977. gada 17. maija Eiropas Padomes Sestās direktīvas 77/388/EEC (turpmāk – ES 6. direktīva) prasībām pievienotās vērtības nodokļa jomā, tajā skaitā pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu darījumos ar

lietotām precēm, budžeta institūciju pienākumu reģistrēties kā ar pievienotās vērtības nodokli apliekamai personai, nodokļa maksāšanas kārtību preču lizinga darījumos;

6) jaunās prasības attiecībā uz PVN rēķina specifikāciju paredz, ka iepriekšējo 8 posteņu vietā tagad specifikācijā būs jāiekļauj 17 posteņus;

7) pirms 1.maija eksportu regulējošie likuma par PVN noteikumi attiecās uz visa veida piegādēm, kas tiek veiktas no Latvijas. Taču tagad tie attiecas tikai uz piegādēm no Latvijas uz trešajām valstīm (ārpus ES);

8) likumā noteikts, ka priekšnodokli par pakalpojumiem var atskaitīt pēc pakalpojuma vai nodokļa rēķina saņemšanas;

9) PVN tika piemērots, neskatoties uz to, vai persona ir reģistrējusies kā PVN maksātājs citā valstī. Taču tagad no visiem ES reģistrētiem biznesa partneriem jāpieprasa PVN reģistrācijas numurs, jo tas var ietekmēt piemērojamo PVN likmi.

Likumā ir iekļautas normas, kas nosaka Kopienas teritorijā neregistrētas personas pienākumu reģistrēties kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm kā elektronisku pakalpojumu sniedzējai Kopienas teritorijā, ja šī persona sniedz elektroniskus pakalpojumus tādām Eiropas Savienības dalībvalstu personām, kas nav reģistrējušās kā ar pievienotās vērtības nodokli apliekamas personas.

Likumā ir iekļautas normas, kas papildina pievienotās vērtības nodokļa samazinātās likmes (5% bijušo 9% vietā) piemērošanu atsevišķām pakalpojumu kategorijām, tajā skaitā apbedīšanas pakalpojumiem, ieejas maksai sporta pasākumos un ieejas maksai kinoizrādēs, izņemot erotiska un pornogrāfiska rakstura kinoizrādes. Līdz šim minētajiem pakalpojumiem tika piemērots atbrīvojums no pievienotās vērtības nodokļa, kas ir pretrunā ar ES 6. direktīvas prasībām, jo šiem pakalpojumiem ES 6. direktīvas H pielikumā ir noteikta samazināta pievienotās vērtības nodokļa likme. Papildināts ar nodokli neapliekamo darījumu uzskaitījums, kas saskaņā ar ES 6. direktīvu ir obligāts, tajā skaitā sarakstā iekļauti zobārstniecības pakalpojumi un pedagogu pasniegtas privāttundas. No šo pakalpojumu uzskaitījuma izslēgti tādi pakalpojumi, kas saskaņā ar ES 6. direktīvas prasībām nav pievienotās vērtības nodokļa objekts, – proti, reliģisko organizāciju sniegtie reliģiskie un rituālie pakalpojumi. Izslēgti arī ugunsdrošības pakalpojumi, kas atbilst valsts

izpildvaras funkcijām, un līdz ar to nodoklis šiem pakalpojumiem nav piemērojams.

2004. gada 22. aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr. 427 "Likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" normu piemērošanas kārtība" ir normatīvais akts, kurā detalizēti noteikta pievienotās vērtības nodokļa iekasēšanas jaunā kārtība.

Papildu informācija:

Jānis Taukačs

E-pasts: janis.taukacs@sorainen.lv

2004. gada 1. maijā spēkā stājās jaunie Ministru kabineta noteikumi Nr. 313 "Kārtība, kādā atmaksājams pievienotās vērtības nodoklis citu Eiropas Savienības dalībvalstu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamajām personām un trešajās valstīs vai trešajās teritorijās reģistrētām ar pievienotās vērtības nodokli apliekamajām personām". Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā citu Eiropas Savienības dalībvalstu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamajām personām, kuras nav reģistrētas Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā un Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā, atmaksā pievienotās vērtības nodokli, kas samaksāts par Latvijas Republikā iegādātām precēm, saņemtiem pakalpojumiem un par preču importu saimnieciskās darbības nodrošināšanai citā Eiropas Savienības dalībvalstī. Pieprasījums PVN atmaksai iesniedzams trīs mēnešu laikā pēc darījuma noslēgšanas ar noteikumu, ka atmaksājama summa ir lielāka par 135 latiem. Lēmums par PVN atmaksas veikšanu tiek pieņemts 30 dienu laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas, bet, ja pieprasījums tiek noraidīts – 15 dienu laikā. Pieteikuma noraidīšanas iemesli var būt šādi: pieteikums sastādīts nepareizi; pārbaudes laikā konstatēts, ka darījums nav noticis; pieprasījums attiecas uz PVN, kas samaksāts saistībā ar nekustama īpašuma iegādi, būvniecību, atjaunošanu, rekonstrukciju vai restaurāciju; darījuma rezultātā iegādātas preces vai pakalpojumi personīgām vajadzībām.

Papildu informācija:

Edgars Koškīns

E-pasts: edgars.koskins@sorainen.lv

PATĒRĒTĀJU AIZSARDZĪBA

Tika pieņemti grozījumi likumā "Par atbildību par preces un pakalpojuma trūkumiem", kas stājās spēkā 2004. gada 1. maijā. Pēc iestāšanās Eiropas

Savienībā, kā rezultātā Latvija ir kļuvusi par tās iekšējā tirgus sastāvdaļu, par importētāju tiek uzskatīta jebkura persona, kas iaved precī, lai laistu to apgrozībā Eiropas Kopienā. Grozījumi izstrādāti, lai ieviestu Eiropas Savienības tiesību aktu prasības. Saskaņā ar šiem grozījumiem ražotājam nav pienākuma pierādīt, ka, laižot precī apgrozībā, tai nav bijis trūkuma, kas radījis zaudējumus, vai ka trūkums, kas radījis zaudējumu, precei radies vēlāk. Ja atbilstoši pieejamai informācijai un pierādīšanas līdzekļiem ir saprātīgi un pamatoti uzskatīt, ka precei, to laižot apgrozībā, trūkumu nav bijis, ražotājs nevar tikt atzīts par atbildīgu par nodarītajiem zaudējumiem. Līdzīgs regulējums ieviests arī attiecībā uz atbildību par pakalpojumu trūkumiem.

Papildu informācija:

Agris Repšs

E-pasts: agris.repss@sorainen.lv

VĪZAS UN DARBA ATĻAUJAS

2004. gada 1. maijā spēkā stājās Ministru kabineta noteikumi Nr. 297 "Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas Eiropas Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi". Pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā ir notikušas izmaiņas arī termiņuzturēšanās atļauju (TUA) un darba atļauju izsniegšanā ārvalstniekiem, kas ir ES pilsoņi. Lai saņemtu TUA, ES pilsoņiem personīgi jāierodas Ārzemnieku apkalpošanas centrā un jāiesniedz/ jāuzrāda šādi dokumenti: 1) pase; 2) divas fotogrāfijas (3x4cm); 3) TUA pieteikuma anketa; 4) darba līgums. Ārzemnieku apkalpošanas centrs sagatavos TUA ar atļauju strādāt 30 dienu laikā no dokumentu iesniegšanas brīža. Šis pakalpojums ir bezmaksas.

Papildu informācija:

Ieva Lokastova

E-pasts: ieva.lokastova@sorainen.lv

Dažu svarīgāko normatīvo aktu saraksts, kas pieņemti laika posmā no 2004. gada 1. marta līdz 1. maijam

- Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā (stājās spēkā 2004. gada 23. martā);
- Grozījumi likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (stājās spēkā 2004. gada 26. martā);
- Grozījumi likumā "Par pievienotās vērtības nodokli" (stājās spēkā 2004. gada 1. aprīlī);
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 235 "Noteikumi par iepirkumu paziņojumu

saturu un formu" (stājās spēkā 2004. gada 1. aprīlī);

- Grozījumi likumā "Par iepirkumu valsts vai pašvaldības vajadzībām" (stājās spēkā 2004. gada 14. aprīlī);
- Grozījumi Būvniecības likumā (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Grozījumi Civilprocesa likumā (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Grozījumi Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likumā (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Grozījumi likumā "Par atbildību par preces un pakalpojuma trūkumiem" (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Grozījumi likumā "Par dabas resursu nodokli" (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Grozījumi likumā "Par pievienotās vērtības nodokli" (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Grozījumi likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Grozījumi likumā "Par vides aizsardzību" (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Grozījumi likumā "Par akcīzes nodokli" (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Ministru kabineta noteikumi Nr. 243 "Prasības nolietotu transportlīdzekļu pārstrādei un vides prasības apstrādes uzņēmumiem" (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Pieņemts Elektronisko sakaru likums (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Pieņemts Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Pieņemts jaunais Muitas likums (stājās spēkā 2004. gada 1. maijā);
- Grozījumi Komerclikumā (stājās spēkā 2004. gada 21. maijā).

Daži svarīgākie normatīvo aktu projekti, kas pieņemti izskatīšanai:

- Likumprojekts "Grozījumi Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumā";
- Likumprojekts "Grozījumi Civilprocesa likumā";
- Likumprojekts "Grozījumi Kredītiestāžu likumā";
- Ministru kabineta noteikumu "Akcīzes preču aprites kārtība" projekts.

Pāreja no Baltic Legal Update papīra formātā uz elektronisko formātu

Arvien vairāk Baltic Legal Update lasītāju ir izteikuši vēlmi saņemt jaunākās ziņas elektroniskā formātā.

Lai nodrošinātu nepārtrauktu ziņu izdevumu saņemšanu, **mēs laipni lūdzam lasītājus, kuri šobrīd saņem jaunākās ziņas tikai papīra formātā, sazināties ar mums (pa e-pastu: sorainen@sorainen.ee vai faksu: +372 6651 881)** un apstiprināt vēlmi saņemt jaunākās ziņas papīra formātā vai arī informēt mūs par savu e-pasta adresi.

Darām zināmu, ka saņēmēji, kuru e-pasta adreses mums ir zināmas un kuri nebūs mums devuši ziņu par savu izvēli, sākot ar maija-jūnija izdevumu, saņems Baltic Legal Update elektroniskā formātā.

Mēs piedāvājam mūsu lasītājam Latvian Legal Update krievu valodā

Legal Update, ko izdot Sorainen Law Offices, ir vienīgais Baltijas mēroga svarīgāko juridisko jaunumu apkopojums, kas kopš 1997.gada piedāvā jaunāko Baltijas valstu tiesību aktu izmaiņu apskatu. Pašlaik mēs gatavojam Legal Update angļu, latviešu, igauņu, lietuviešu un vācu valodā.

Tā kā arvien straujāk aug mūsu krievvalodīgo klientu skaits un mēs vēlamies pilnveidot mūsu pakalpojumu kvalitāti un uzsvērt individuālo pieeju mūsu lasītāju prasībām, esam sagatavojuši Latvijas Legal Update krievu valodā.

Lai saņemtu mūsu izdevumu krievu valodā, lūdzam lasītājus sazināties ar mums (pa e-pastu: sorainen@sorainen.lv vai faksu: +371 7365 001) un apstiprināt vēlmi saņemt svarīgāko Latvijas juridisko jaunumu apkopojumu krievu valodā.

SORAINEN LAW OFFICES JAUNUMI

Juridiskais birojs "Petrovs un Taukačs" pievienojas Sorainen Law Offices Rīgā

Juridiskais birojs "Petrovs un Taukačs" pievienojās Sorainen Law Offices Rīgas birojam, sākot ar 2004. gada 1. aprīli. Pievienošanās rezultātā ir palielinājies zvērināto advokātu skaits Rīgas biroja, jo gan **Jānis Taukačs** gan **Dmitrijs Petrovs** ir zvērinātie advokāti, kā arī sertificēti maksātnešpējas procesa administratori. Pirms juridiskā biroja "Petrovs & Taukacs" nodibināšanas abi tā partneri Jānis Taukačs un Dmitrijs Petrovs ilgus gadus strādājuši KPMG birojā. Arī pēc sava biroja izveidošanas viņi cieši sadarbojas ar KPMG. Dmitrijs Petrovs un Jānis Taukačš apkalpo klientus latviešu, angļu un krievu valodā. Sorainen Law Offices ar juridisko biroju "Petrovs un Taukačs" apvienojās tāpēc, ka strauji palielinās klientu aktivitāte uzņēmumu apvienošanas un pirkšanas jomā un pieprasījums PVN konsultāciju jomā, ko izraisījusi Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā. Šis apvienošanās rezultātā Sorainen Law Offices ir vēl vairāk nostiprinājusi savu uzņēmumu apvienošanas un pirkšanas un nodokļu konsultāciju praksi, kas arī turpmāk nodrošinās mūsu pozīciju Latvijas vadošo juridisko firmu vidū. Ar apvienošanās saistītās formalitātes tiks pilnībā nokārtotas līdz 2004. gada beigām.

European Legal 500 iesaka mūsu birojus

2004. gada European Legal 500 izdevums, ceļvedis, kas informē par tūkstošiem juridisko firmu praksi 55 valstīs Eiropā un Tuvajos austrumos, iesaka mūsu Tallinas biroju šādās jomās: banku un finanšu tiesības, korporatīvās un

komerctiesības, IP, IT un telekomunikācijas, jūras tiesības un transports un nodokļi. Rīgas birojs tiek rekomendēts šādās jomās: banku un finanšu tiesības, korporatīvās un komercietības, ārvalstu investīcijas, intelektuālais īpašums, nekustamais īpašums un celtniecība, kuģniecība un transports un nodokļi. Mūsu Viļņas birojs minēts kategorijās: banku un finanšu tiesības, korporatīvās un komercietības, ārvalstu investīcijas, IT un telekomunikācijas, intelektuālais īpašums, jūras un transporta tiesības, nekustamais īpašums, celtniecība un nodokļi.

International Financial Law Review 1000 sarindo svarīgākās tarptautiskās un vietējās firmas

IFLR 1000, ceļvedis, kas orientēts uz vadošām juridiskām firmām, kas sniedz pakalpojumus starptautisko korporatīvo finanšu jomās – apskatot banku, kapitāla tirgus, maksātnešpējas un pārstrukturēšanas, uzņēmumu apvienošanās un pirkšanas un projektu finansēšanas jomas, ir ievietojis Sorainen Law Offices visās Baltijas valstīs rekomendēto firmu starpā. Tallinas birojs ir ieteikts banku, kapitāla tirgus, uzņēmumu apvienošanās un pirkšanas un projektu finansēšanas jomās; Rīgas birojs - banku un korporatīvā/komerctiesību jomā un Viļņas birojs - kapitāla tirgus, uzņēmumu apvienošanās un pirkšanas un projektu finansēšanas jomā.

Patentpilnvarotā preču zīmju lietās

Mūsu vecākā juriste Brigita Tērauda kļuvusi par profesionālo patentpilnvaroto preču zīmju lietās Iekšējā tirgus harmonizācijas birojā (Preču zīmes un dizainparaugi). Tagad viņa ir tiesīga pārstāvēt fiziskās un juridiskās personas preču zīmju lietās Latvijas Republikas patentu valdē.

Lieli darījumi

Sorainen Law Offices pārstāvēja privātus investorus patērētāju finanšu uzņēmuma pārdošanā lielākajai patērētāju finanšu kompānijai pasaulē. General Electric Capital Corporation no vairākiem privātiem investoriem par neatklātu pirkuma cenu iegādājās vadošo patērētāju finanšu kompāniju Latvijā ("RD Līzinga Grupa"). Rīgas birojs nodrošināja pilnu juridisku atbalstu pārdevējiem un to konsultantiem. Ar šo darījumu Sorainen Law Offices nostiprināja savu vadošo pozīciju uzņēmumu apvienošanās un pirkšanas darījumu jomā Latvijā un ieguva papildu pieredzi finanšu un tirdzniecības jomā.

Sorainen Law Offices konsultēja Finnino Oy, kas ietilpst lielākajā Somijas mediju koncernā Sanoma WSOY, saistībā ar 75% līdzdalības iegādi vadošajā videofilmu mazumtirdzniecības, vairumtirdzniecības un nomas uzņēmumā Baltijā, AS V&K Holding, kas veic darbību, izmantojot preču zīmi "Videoplanet". Juristu darba grupu vadīja mūsu Tallinas biroja partneris Toomas Prangli. Darījuma ietvaros Latvijas Konkurences padomei tika iesniegts paziņojums par apvienošanās, un šajā procesā atbildīgā persona bija mūsu Rīgas biroja juriste Jūlija Jerņeva.

Sorainen Law Offices nesē sniedza konsultācijas vienam no pasaulē lielākajiem automašīnu ražotājiem saistībā ar izplatīšanas un pakalpojumu līgumu uzlabošanu Baltijas valstīs un pārbaudīja šo līgumu atbilstību Eiropas Savienības konkurences noteikumiem un jaunajiem noteikumiem, kas paredz atbrīvot no vienošanās aizlieguma virkni līgumu.

Raksti

Reimo Hammerberg raksts "Kādas ir juridiskās sekas priekšlīguma noslēgšanai par nekustamo īpašumu neapliecinātā rakstiskā veidā?", Karin Madisson raksts "Klupšanas akmeņi uzņēmuma valdes līgumā" un

Andres Vinkel raksts "Kas jāņem vērā, ejot uz tiesu?" tika publicēti biznesa žurnālā *Director* marta un aprīļa numuros.

Karin Madisson raksts "Valdes vai darba līgums?" tika publicēts žurnālā *Estonian Economy* Nr. 3 (154)/2004.

Konstantin Kotivnenko raksts "Pievienošanās ES ar jauniem muižu likumiem" tika publicēts biznesa avīzē *Delovaja Estonia* 2004. gada 8. martā.

Karin Madisson raksts "Kādas ir parastās kļūdas, sasaucot akcionāru pilnsapulci?" tika publicēts igauņu biznesa avīzē *Äripäev* 2004. gada 25. martā.

Agra Repša raksts "Uzņēmuma nodošana citai personai un darbinieku tiesību aizsardzība" tika publicēts Latvijas Vēstnesis 2004. gada 9. un 16. marta izdevumos.

Ginta Vilgerta raksts "Veiksmes nosacījumi kopuzņēmumiem Baltijas valstīs" tika publicēts *Eastern European Forum News* 2003. gada decembra izdevumā.

Sorainen Law Offices Rīgas birojs kopā ar "The Baltic Times" ir sācis jaunu projektu, kura ietvaros tiek dotas atbildes uz lasītāju uzdotajiem jautājumiem sadaļā "Taking counsel". Pirmais šī projekta raksts bija saistībā ar jautājumu "Kur ES pilsonim, kas tikko ieradies Latvijā, lai strādātu uz pilnu slodzi, jāmaksā ienākuma nodoklis par 2004. gadu? Kā maksājams nodoklis, ja daļu no gada ES pilsonis strādā šeit, bet daļu – savā mītnes zemē?" Atbildi uz minēto jautājumu sagatavoja Jānis Taukačs un tā tika publicēta 2004. gada 6.-12. maija izdevumā.

Jāņa Taukača raksts "Muitas noformēšana: pārejas periodu nebūs" tika publicēts 2004. gada 1. aprīlī avīzē *Business & Baltia*.

Visi šie raksti pieejami mūsu mājas lapā www.sorainen.lv

● Semināri

Sorainen Law Offices organizētie Baltic Business Law semināri

veiksmīgi norisinājās 5. maijā Tallinā un 19. maijā Latvijā. Semināra prezentācijas atspoguļoja tēmas, kas saistītas ar jaunākajiem un aktuālākajiem komerciesību jautājumiem un izmaiņām likumā un uzņēmējdarbības praksē kontekstā ar Baltijas valstu pievienošanos ES.

2004. gada 11. maijā Jyvāskylā, Somijā Paul Künnap uzņēmējiem no centrālās Somijas lasīja lekciju par tēmu "Baltijas biznesa vide".

19. aprīlī Sorainen Law Offices sadarbībā ar juridisko firmu Magnusson Wahlin Qvist Stanbrook un Stokholmas Tirdzniecības un rūpniecības kameru organizēja semināru Stokholmā "Uzņēmējdarbības iespējas Baltijas valstīs", lai iepazīstinātu ar uzņēmējdarbības iespējām Baltijā un jaunajās ES valstīs un informētu par juridiskajiem jautājumiem šajā saistībā.

15. aprīlī Kaido Loor uzstājās Igaunijas Celniecības uzņēmumu apvienības ikgadējā sapulcē Tallinā ar lekciju "Brīva celniecības pakalpojumu plūsma un igauņu celniecības uzņēmumu iespējas kaimiņvalstīs".

13. aprīlī Karin Madisson sniedza priekšlasījumu par jauno bankrota likumu seminārā, ko organizēja World Trade Centre Tallinā.

Konstantin Kotivnenko 23. aprīlī sniedza lekciju "Aplikšana ar PVN, iestājoties ES" mūsu klientam, vadošajam specifisku rūpniecisko ķīmikāliju, plastikātu un pamata ķīmikāliju izplatītājam Somijā, NVS un Baltijas valstīs.

12. maijā Karin Madisson Igaunijas Biznesa skolas Vadītāju apmācības centrā lasīja lekciju "Attiecības starp pārvaldes institūcijām un pārvaldes institūciju locekļu pienākumi".

● Jauni darbinieki

1. aprīlī jurista darbu Tallinas birojā uzsāka **Jane Eespöld**. Pēdējos 7 gadus viņa strādāja par juristi

Hansapank. Viņas prakses joma ir galvenokārt finanses un vērtspapīri, kā arī īpašuma un celtniecības tiesības. Jane Eespöld runā igauņiski un angļiski. **Elen Rohtla** sāka strādāt Tallinas birojā kā asistente. Viņa studē Tartu universitātes Juridiskajā fakultātē, Tiesību institūtā. Elen Rohtla runā igauņu, angļu, somu un krievu valodā.

22. aprīlī Rīgas birojā darbu uzsāka jauna asistente **Ingrīda Burgmeistere**. Viņa ir pabeigusi Biznesa augstskolu "Turība" un 2002. gadā saņēmusi bakalaura grādu uzņēmējdarbības vadībā. Ingrīda runā latviski, angļiski un krieviski.

1. maijā Sorainen Law Offices Rīgas birojā kā jurists sāka strādāt **Edgars Briedis**. Viņš šovasar beidz Latvijas Universitātes Juridisko fakultāti. Edgars Briedis runā latviešu, angļu, krievu un nedaudz somu valodā.

15. martā Viļņas birojs pieņēma darbā tulku **Renata Bartkiene**. Renata Bartkeine ir 10 gadu pieredze juridisko tekstu tulkošanā. Viņa runā lietuviski, angļiski un krieviski.

	LĪDZ 2004. GADA 1. MAIJAM	PĒC 2004. GADA 1. MAIJA
	Nodokļi	
Igaunija Latvija Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> Starptautisko pirkšanu un pārdošanu regulēja importa un eksporta noteikumi saskaņā ar PVN un muitas noteikumiem. Reizi mēnesī bija jāiesniedz tikai viena veida PVN deklarācija. Nebija nepieciešams norādīt pircēja PVN maksātāja reģistrācijas numuru. 	<ul style="list-style-type: none"> Tiek uzskatīts, ka tirdzniecība ar Eiropas Savienības dalībvalstīm ir kopienas iekšējais tirgus. Kopienas iekšējā tirgus noteikumi tiek piemēroti arī attiecībā uz distances līgumiem, kuros patērētājs atrodas citā dalībvalstī, preču pārdošanu citai dalībvalstij, kurā kā starpnieks uzstājas trešajā dalībvalstī rezidējošs pārdevējs (trīspusējā tirdzniecība), elektronisko komerciju, papildus PVN reģistrācijas prasībām, utt. Tirdzniecību uz nedalībvalstīm regulē Eiropas Savienības importa un eksporta noteikumi. Papildus ikmēneša PVN deklarācijai jāiesniedz atskaite par preču piegādi kopienas ietvaros un Intrastat atskaite statistikas vajadzībām. Pircēja PVN reģistrācijas numuram jābūt norādītam rēķinā, kas tiek izsniegts Eiropas Savienības pircējam. PVN reģistrācijas numura nenorādīšana var ietekmēt piemērojamo PVN likmi. Ieviesti ir arī citi noteikumi, kas paredz obligātas papildu prasības attiecībā uz rēķinu saturu.
Igaunija	<ul style="list-style-type: none"> Nerezidentu ienākuma nodoklis netika piemērots nerezidenta – juridiskas personas ienākumiem, ja ārvalstu mātes uzņēmumam piederēja vismaz 25% līdzdalības Igaunijas meitas uzņēmumā (izņemot ārzonas uzņēmumus). Nerezidentiem – fiziskām personām izmaksājamās dividendes tika apliktas ar nerezidentu ienākuma nodokli. Nerezidentu ienākuma nodoklis tika piemērots nerezidentiem izmaksājamajiem honorāriem. PVN tika regulāri pievienots operatīvajam un finanšu līzingam. 	<ul style="list-style-type: none"> Tagad nerezidenta – juridiskas personas ienākumi netiek aplikti ar nerezidentu ienākuma nodokli, ja ārvalstu mātes uzņēmumam pieder vismaz 20% līdzdalības Igaunijas meitas uzņēmumā. Tagad nerezidentiem – fiziskām personām izmaksājamās dividendes ar nerezidentu ienākuma nodokli apliktas netiek. Rezidenta – juridiskas personas izmaksātie honorāri ar nerezidentu ienākuma nodokli netiek aplikti, ja citā dalībvalstī reģistrētais maksājuma saņēmējs un rezidents – juridiskā persona ir asociētie uzņēmumi (25% līdzdalības princips). Pilna PVN likme ir jāmaksā nekavējoties, veicot nekustāmā īpašuma atsavināšanu, finanšu līzinga gadījumā.
Latvija	<ul style="list-style-type: none"> PVN samazinātā likme bija 9%. Atpakaļ atmaksāta maksājuma gadījumā saņēmējam bija pašam sev jāizraksta rēķins. Izmaksājot dividendes ārzemēs reģistrētai sabiedrībai, Latvijas sabiedrībai bija jāietur nerezidentu ienākuma nodoklis 10% apmērā. Standarta (10%) nodokļa likme parasti bija mazāka, ja Latvija ar attiecīgo valsti bija noslēgusi vienošanos par nodokļiem (piemēram, ar Nīderlandi un Somiju), un šādā gadījumā tika piemērota 5% likme. 	<ul style="list-style-type: none"> Samazinātā PVN likme tiek noteikta 5% apmērā. Vairs nav nepieciešams pašam sev izrakstīt rēķinu. Izmaksājot dividendes ES reģistrētai sabiedrībai, kurai vismaz divus gadus pieder 25% līdzdalības un balsstiesību Latvijas uzņēmumā, tad, izpildot zināmas formalitātes, Latvijas uzņēmumam nav jāietur nerezidentu ienākuma nodoklis par izmaksātajām dividendēm. Jauno atvieglojumu var piemērot arī iepriekšējo gadu nesadalītajai peļņai.
Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> Bija noteikts plašāks ar PVN neapliekamo preču un pakalpojumu saraksts. Rēķini bija jāizdrukā uz īpašas formas veidlapām, ko pārdeva nodokļu institūcijas. 	<ul style="list-style-type: none"> Sarakstā ir mazāk ar PVN neapliekamo preču un pakalpojumu. PVN rēķina izrakstītājs var izvēlēties rēķina veidlapas formu ar noteikumu, ka tajā tiek ietverti visi likumā noteiktie parametri. Iedzīvotāju un uzņēmumu ienākuma nodokļa jomā nekādas būtiskas izmaiņas nav veiktas.
	Nekustamais īpašums	
Igaunija Latvija Lietuva	Pastāvēja ierobežojumi attiecībā uz ārzemnieku tiesībām iegādāties lauksaimniecības un meža zemi. Arī turpmāk tiks saglabāti ierobežojumi attiecībā uz ārzemnieku tiesībām iegādāties zemi.	2004. gada 1. maijā sākās 7 gadu pārejas periods, kura laikā tiks saglabāti ierobežojumi attiecībā uz ārzemnieku tiesībām iegādāties lauksaimniecības un meža zemi: <ul style="list-style-type: none"> - Igaunijā, attiecībā uz Eiropas Ekonomiskās Kopienas juridiskajām personām, kuru filiāles ir reģistrētas Igaunijā, tām iegādājoties 10 vai vairāk hektārus zemes; - Latvijā, attiecībā uz Eiropas Savienības pilsoņiem un juridiskajām personām; - Lietuvā, attiecībā uz Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomiskās Kopienas, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas un NATO dalībvalstu pilsoņi un juridiskās personas. Sīkāku informāciju lūdz vaicāties juristiem.
Latvija	Pastāvēja ierobežojumi attiecībā uz ārzemnieku tiesībām iegādāties pilsētas zemi.	Eiropas Savienības pilsoņi un juridiskās personas drīkst iegādāties zemes gabalus pilsētās, pamatojoties uz tādām pašām tiesībām, kādas ir Latvijas pilsoņiem un juridiskajām personām. Sīkāku informāciju lūdz vaicāties juristiem.
Lietuva	Pastāvēja ierobežojumi attiecībā uz ārzemnieku tiesībām iegādāties zemi.	Eiropas Savienības, Eiropas Ekonomiskās Kopienas, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas un NATO dalībvalstu juridiskās un fiziskās personas drīkst iegādāties zemi (izņemot meža un lauksaimniecības zemi), pamatojoties uz tādām pašām tiesībām, kādas ir Lietuvas juridiskajām un fiziskajām personām. Sīkāku informāciju lūdz vaicāties juristiem.
	Sabiedrību tiesības	
Igaunija	Vismaz pusei valdes locekļu bija jābūt Igaunijas rezidentiem.	Saskaņā ar Komerckodeksa grozījumiem, sākot ar 2005. gada 1. janvāri, vismaz pusei valdes locekļu būs jābūt ES rezidentiem.
Latvija	Vismaz pusei valdes locekļu bija jābūt Latvijas rezidentiem.	Šis noteikums ir atcelts, sākot ar 2004. gada 21. maiju.
Lietuva	Rikotājdirektoram bija jābūt Lietuvas rezidentam.	Minētais noteikums paliek spēkā arī tuvākajā nākotnē.
	Uzņēmumu iegāde un apvienošana	
Igaunija	Nododot uzņēmumu vai neatkarīgu tā daļu (i. t., nododot biznesu), tika uzskatīts, ka darba līgumi tiek automātiski nodoti pircējam.	Papildus automātiskai darba līgumu nodošanai biznesa pārdevējam un pircējam jāinformē darbinieku pārstāvi vai, ja šādu pārstāvju nav, darbinieki par nodošanu vismaz mēnesi iepriekš un jāsniedz konsultācijas par pārmaiņām, kas ietekmēs darbiniekus (līdzīgs pienākums jau kādu laiku ir spēkā Latvijā, bet Lietuvas tiesību akti vēl pagaidām šādu pienākumu neparedz).

	LĪDZ 2004. GADA 1. MAIJAM	PĒC 2004. GADA 1. MAIJA
	Uzņēmumu iegāde un apvienošanās	
Latvija	Nododot uzņēmumu vai neatkarīgu tā daļu (t.i., nododot biznesu), nododošā persona un saņēmējs bija solidāri un atsevišķi atbildīgi par tām nododamā uzņēmuma saistībām, kas radušās pirms uzņēmuma nodošanas un kuru termiņš iestājas piecu gadu laikā no nodošanas brīža, ja vien puses nevienojas citādi.	Nodošanas darījumu slēdzošajām pusēm nav atļauts vienoties par citu saistību nokārtošanas veidu, tādējādi puses vienmēr ir solidāri un atsevišķi atbildīgas par nododamā uzņēmuma saistībām, kas radušās pirms uzņēmuma nodošanas un kuru termiņš iestājas piecu gadu laikā no nodošanas brīža. Igaunijas tiesību akti paredz tāda paša veida solidāru un atsevišķu atbildību.
Lietuva	Būtisku izmaiņu nav.	Būtisku izmaiņu nav.
	Vides aizsardzība	
Igaunija	Ražotājam nebija noteikts pienākums savākt, pārstrādāt vai atbrīvoties no saražotajiem atkritumiem problemātisku produktu gadījumā (piemēram, baterijas, akumulatori, transporta līdzekļi).	Saskaņā ar Likumu par atkritumiem, ražojot konkrētus produktus, ražotājam ir jānodrošina saražoto atkritumu savākšana, pārstrāde vai iznīcināšana uz sava rēķina. Attiecīgo produktu sarakstā ir iekļauti produkti, kas rada vai var radīt draudus veselībai vai videi, piemēram, baterijas, akumulatori, transporta līdzekļi.
Latvija	<ul style="list-style-type: none"> Ievēdot transporta līdzekļus Latvijā, tie netika aplikti ar dabas resursu nodokli. Likums par dabas resursu nodokli paredzēja, ka, ievēdot Latvijā konkrētus videi kaitīgus produktus, dabas resursu nodokļa samaksa bija jāveic uz robežas. 	<ul style="list-style-type: none"> Likums par nolietotu transporta līdzekļu apsaimniekošanu paredz, ka transporta līdzekļu īpašniekiem radies papildu izmaksas, jo saskaņā ar Likumu par dabas resursu nodokli ar nodokli tiek aplūkoti jebkurš Latvijā ievests transporta līdzeklis. Sākot ar 1. maiju, dabas resursu nodoklis par videi kaitīgu produktu importu maksājams saskaņā ar jaunu kārtību: <ul style="list-style-type: none"> par produktiem, kas ievesti no valstīm ārpus ES, nodoklis jāmaksā uz robežas, bet par produktiem, kas importēti no citām ES dalībvalstīm, nodokļa samaksa tiek veikta reizi ceturksnī tāpat kā iepriekš to maksāja iekšzemes uzņēmumi.
Lietuva	Lietuvas tiesību aktos vēl nebija pilnībā iestrādātas ES direktīvas par naftas, elektrisko un elektronisko iekārtu apsaimniekošanu, iepakojuma atkritumu un nolietotu transporta līdzekļu apsaimniekošanu.	Spēkā stājies Likums par atkritumu apsaimniekošanu, kas uzliek ražotājiem un importētājiem pienākumus attiecībā uz naftas, transporta līdzekļu, elektrisko un elektronisko iekārtu, ar nodokli apliekamo produktu un iepakojuma atkritumu apsaimniekošanu. Ražotājiem un importētājiem ir jāizpilda zināmi atkritumu apsaimniekošanas uzdevumi, ko apstiprinājusi valdība.
	Darba tiesības	
Igaunija	Darba līgumu likumā bija ietverti noteikumi, kas obligāti iekļaujami darba līgumos.	Saskaņā ar likuma grozījumiem tagad darba līgumā obligāti iekļaujami vēl virkne papildu noteikumu (tostarp noteikumi par ikgadēja atvalinājuma apmēru, uzteikuma periodu, atsauces uz kolektīvajiem līgumiem attiecīgos gadījumos u.c.). Pašreizējo darba līgumu atbilstība jaunajām prasībām jānodrošina līdz 2005. gada 1. janvārim. Sīkāku informāciju lūdzam vaicāties juristiem.
Latvija	Būtisku izmaiņu nav.	Būtisku izmaiņu nav.
Lietuva	Būtisku izmaiņu nav.	Būtisku izmaiņu nav.
	Intelektuālā īpašuma tiesības	
Igaunija Latvija Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā, Latvijā un Lietuvā nebija nodrošināta Kopienas preču zīmju (KPZ) aizsardzība. 	<ul style="list-style-type: none"> Noteikumi pat KPZ aizsardzību automātiski attiecas arī uz jaunajām dalībvalstīm. KPZ tiek aizsargātas tādā pašā mērā kā nacionālās preču zīmes. Līdz 2004. gada 1. maija reģistrētas nacionālās preču zīmes īpašniekam ir tiesības pieprasīt aizliegt KPZ izmantošanu Igaunijā, Latvijā un Lietuvā, jo par prioritārām tiek uzskatītas tiesības, kas iegūtas līdz 2004. gada 1. maijam. KPZ var iegūt, reģistrējot to Iekšējā tirgus harmonizācijas birojā (Office for Harmonization in the Internal Market). Pieteikumu iespējams iesniegt tieši šim birojā vai caur vietējo Patentu valdi.
Igaunija Latvija Lietuva	Reģistrējot preču zīmi vietējā patentu valdē, ārvalstnieki un ārvalstu uzņēmumi varēja rīkoties, tikai izmantojot patentu aģentu pakalpojumus.	Reģistrējot preču zīmi <ul style="list-style-type: none"> Igaunijā, ārvalstniekiem un ārvalstu uzņēmumiem nav nepieciešama patentu aģenta pārstāvība. Personai, kurai Igaunijā nav mītnes zeme vai kurai Igaunijā nav reģistrēta juridiskā adrese vai komerciāls vai industriāls uzņēmums, jāizmanto patentu aģenta pārstāvību, tikai veicot darbības saistībā ar preču zīmes juridisko aizsardzību; Latvijā, ārvalstnieki un ārvalstu uzņēmumi joprojām var rīkoties, tikai izmantojot patentu aģentu pakalpojumus; Lietuvā, ārvalstniekiem, izņemot ES dalībvalstu pilsoņus un uzņēmumus, jārikojas, izmantojot tikai Lietuvas preču zīmju aģentu pakalpojumus.
Igaunija, Latvija Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> Igaunijā bija noteikts pasaules mēroga tiesību ierobežojums world wide exhaustion of rights; Latvijā un Lietuvā tiesību ierobežojums pārsvarā attiecās tikai uz nacionālo tirgu; 	<ul style="list-style-type: none"> Tiesību ierobežojums attiecas uz visu Eiropas Ekonomisko zonu (EEZ), tādējādi preču zīmes turētājam nav tiesību aizliegt turpmāko komerciālu izmantošanu attiecībā uz precēm, ko EEZ tirgū ar šādu preču zīmi izlaidis pats preču zīmes turētājs vai tas izdarīts ar viņa atļauju.
Igaunija, Latvija Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> Nebija nodrošināta Kopienas dizaina paraugu aizsardzība. 	<ul style="list-style-type: none"> Noteikumi par Kopienas dizainu aizsardzību automātiski attiecas arī uz jaunajām dalībvalstīm, tomēr par prioritārām tiek uzskatītas jebkuras tiesības, kas iegūtas Igaunijā, Latvijā vai Lietuvā līdz 2004. gada 1. maijam.
	Konkurence & aģentu darbība & izplatīšana	
Igaunija Latvija Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> Nebija skaidrs, kā piemērojami ES konkurences noteikumi, ieskaitot 81. un 82. pantu. 	<ul style="list-style-type: none"> ES konkurences noteikumi pilnībā attiecas arī uz Igauniju, Latviju un Lietuvu. Visiem izplatīšanas, intelektuālā īpašuma licencēšanas un franšīzes līgumiem, kas varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, jāatbilst Regulas 2790/1999 noteikumiem. Sīkāka informācija pieejama pie juristiem.